

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:

výrok 1.-11. dne 16.9.2022

výrok ..... dne .....

V Chrudimi

dne - 9 - 12 - 2022



ČESKÁ REPUBLIKA  
**ROZSUDEK**  
**JMÉNEM REPUBLIKY**  
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D., a soudců Mgr. Pavla Hradeckého a JUDr. Martina Tomka ve věci

žalobce: [osobní údaje žalobce]

bytem [adresa žalobce]

zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

proti

žalovanému: [osobní údaje žalovaného]

bytem [obec a číslo]

zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

o zaplacení 25 000 Kč a 3 000 EUR s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 16. 2. 2022, č. j. 3 C 190/2014 – 282,

**takto:**

- I. Řízení o odvolání žalobce proti výroku II. rozsudku okresního soudu se zastavuje.
- II. Rozsudek okresního soudu se ve výroku IV. mění jen tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci dalších 479,99 EUR spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z

částky 479,99 EUR od [datum] do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Jinak se rozsudek okresního soudu v tomto výroku potvrzuje.

- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů za řízení před okresním ani odvolacím soudem.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Chrudimi na náhradě nákladů za řízení před okresním soudem 20 055,30 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Právnímu zástupci žalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 9 280 Kč, které budou vyplaceny z prostředků Okresního soudu v Chrudimi.
- VI. Žalobce je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Chrudimi na náhradě nákladů odvolacího řízení 6 867,20 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

### Odůvodnění:

1. Shora označeným (v pořadí druhým) rozsudkem okresní soud žalovanému uložil zaplatit žalobci 240,33 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 240,33 Kč od [datum] do zaplacení, a dále 240,01 EUR se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 240,01 EUR od [datum] do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výroky I. a III.). Ve zbývající části, tj. ohledně zaplacení dalších 24 759,67 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 24 759,67 Kč od [datum] do zaplacení, a dále ohledně zaplacení dalších 2 759,99 EUR se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně z částky 2 759,99 EUR od [datum] do zaplacení, okresní soud žalobu zamítl (výroky II. a IV.). Soud prvního stupně dále žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.), JUDr. [jméno] [příjmení] přiznal odměnu za zastupování žalovaného ve výši 22 752 Kč (výrok VI.), žalobci uložil nahradit České republice na účet Okresního soudu v Chrudimi náklady řízení ve výši 27 684,88 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok VII.) a rozhodl, že ve vztahu k žalovanému nemá Česká republika právo na náhradu nákladů řízení (výrok VIII.).

2. Ze žaloby vyplývalo, že se původně [celé jméno původní účastnice] domáhala proti žalovanému zaplacení výše uvedených částek s příslušenstvím s tím, že dne [datum] uzavřela se žalovaným smlouvu o dílo dle § 536 a násl. obchodního zákoníku, dle níž se žalovaný zavázal provést přepravu zboží z Německa do Kyrgyzstánu a zpět s tím, že započetí a ukončení trasy bylo dohodnuto na adrese objednatele Generála [ulice a číslo], [obec]. Termín splnění smlouvy o dílo byl sjednán na období od 23. 4. do [datum], cena za splnění předmětu smlouvy byla sjednána ve výši 50 000 Kč s tím, že 50 % dohodnuté ceny objednatel vyplatí zhotoviteli při započetí díla. Dne [datum] předal zástupce původní žalobkyně [celé jméno žalobce] žalovanému 25 000 Kč jako 50 % z ceny díla. Dle smlouvy mělo být dílo splněno dnem podpisu záznamu o předání a převzetí díla zástupci smluvních stran. Žalovaný při provádění díla na cestě do Kyrgyzstánu dne [datum] bezdůvodně ukončil provádění díla, když opustil nákladem naložené svěřené nákladní vozidlo a kontaktoval původní žalobkyni s tím, že nadále nebude pokračovat. Žalovaný dílo řádně dle smlouvy neprovedl, nevrátil poskytnutou zálohu z ceny díla 25 000 Kč a nevrátil ani nevyúčtoval zálohu na cestovní výlohy ve výši 3 000 EUR, kterou mu zástupce původní žalobkyně [celé jméno žalobce] předal dne [datum].

3. V průběhu řízení, dne [datum] [celé jméno původní účastnice] zemřela, po pravomocném ukončení dědického řízení okresní soud pokračoval v řízení s [celé jméno žalobce] (viz usnesení okresního soudu z 21. 2. 2017, č. j. 3 C 190/2014-67).

4. Žalobce v dalším průběhu řízení – se zřetelem na názory odvolacího soudu vyslovené v kasačním rozhodnutí – uvedl, že účastníky uzavřená smlouva o dílo byla zastřeným právním úkonem, a proto je nutno vztah účastníků vypořádat jako bezdůvodné obohacení. Bylo proto na žalovaném, aby

prokázal své nároky vůči žalobci, tj. že si mohl ponechat přijaté plnění (25 000 Kč a 3 000 EUR). Dle žalobce však toto důkazní břemeno žalovaný neunesl, neboť v řízení vypracovaný znalecký posudek ke zjištění výše mzdy a náhrad postrádal potřebné podklady, byl pouhým odhadem. Žalovaný nedoložil průběh cesty, ujeté km, přestávky na cestě (nepředložil tachografické kolečko), stejně tak nedoložil věrohodně náklady s cestou. V tomto ohledu žalobce mimo jiné zpochybňoval nákup maďarské dálniční známky a doklady k nákupu pohonných hmot za 1 760 EUR v Rumunsku (vedle nákupu 400 l nafty tamtéž), když svědek [příjmení] [příjmení] potvrdil pouze dva nákupy, a to v Nadlacu (Rumunsko) a v Ruse (Bulharsko). Žalobce nadto zdůraznil, že žalovanému dle vlastního vyjádření zbylo 700 EUR.

5. Žalovaný potvrdil, že dostal od pana [celé jméno žalobce] pracovní nabídku odvézt náklad ze základny NATO v Německu do Kyrgyzstánu. Poukazoval však na to, že již na cestě z Německa zjistil, že návěs nebrzdí, což sdělil panu [celé jméno žalobce] s tím, že nebude v jízdě pokračovat. K naléhání pana [celé jméno žalobce] pak žalovaný v cestě pokračoval, když mu jmenovaný přislíbil poslat peníze na opravu, až bude žalovaný v Bulharsku. Žalovaný obdržel od pana [celé jméno žalobce] odměnu ve výši 25 000 Kč a 3 000 EUR na zaplacení poplatků a paliva. Proběhla kontrola nafty, v nádrži bylo 400 l paliva. Cestou musel žalovaný natankovat a utratil 1 900 EUR. Po příjezdu do Bulharska chtěl žalovaný nechat opravit brzdy, žádal proto pana [celé jméno žalobce] o zaslání peněz, což jmenovaný odmítl učinit. Žalovaný za této situace nechtěl ohrožovat svůj život i život ostatních (při cestě hornatým terénem Gruzie), auto proto zanechal na parkovišti a veškeré doklady k autu i nákladu, stvrzenky k nákupu paliva a zbylých 700 EUR odevzdal majiteli firmy, majícího na starosti přepravu nákladu – řidiči druhého nákladního vozidla ([obec] Jančovič), s nímž se setkal na cestě v Rumunsku a spolu pak pokračovali v cestě až do Bulharska (viz podání žalovaného z [datum], č. l. 68 spisu). V dalším doplňujícím podání (po kasaci prvního rozsudku okresního soudu, viz č. l. 175-178 spisu) žalovaný dále blíže vymezil průběh cesty, její trasu i čas na cestě, dále specifikoval náklady spojené s touto cestou (obdobně jako v předchozích podáních). Žalovaný dále potvrdil, že částku 700 EUR zanechal ve vozidle spolu s „TIR karnetem“. Stran nákladů vynaložených na cestu žalovaný dále opětovně odkázal na předložené doklady (č. l. 25-31 spisu), s tím, že náklady celkově dosáhly 2 782,25 EUR (viz jejich upřesnění v podání žalovaného č. l. 253-254 spisu).

6. Po provedeném řízení okresní soud vyšel ze skutkových zjištění, že účastníci dne [datum] uzavřeli smlouvu o dílo dle § 536 a násl. obchodního zákoníku. Dílo mělo spočívat v provedení prací – v přepravě zboží z Německa do Kyrgyzstánu v době od 23. 4. do [datum]. Právní předchůdkyně žalobce byla ve smlouvě v postavení objednatele, žalovaný zhotovitele. Cena za dílo byla dohodnuta ve výši 50 000 Kč s tím, že 50 % bude zaplaceno při započetí díla, zbytek do 10ti dnů od podpisu protokolu o předání díla. Náklad byl v majetku NATO a měl být přepraven z Německa do Kyrgyzstánu na základě smlouvy uzavřené se slovenskou firmou přesně nezjištěného názvu a sídla, která pak uzavřela smlouvu o přepravě s právní předchůdkyní žalobce (dle výpovědi žalobce a výpovědi svědka [příjmení]). Vozidlo, kterým byla přeprava realizována, bylo v majetku [jméno] [příjmení], když právní předchůdkyně žalobce uzavřela s jmenovaným pro účely realizace přepravy nájemní smlouvu na toto vozidlo, tj. na auto i na tahač (dle výpovědi svědka [příjmení]). Mezi účastníky byla nesporné, že žalovaný jízdu nedokončil, vozidla ponechal na bulharsko-tureckých hranicích. Žalobce tvrdil, že tak žalovaný učinil bezdůvodně, naproti tomu žalovaný tvrdil, že vozidlu nefungovaly brzdy a on se obával ohrožení vlastního života i životů jiných lidí při cestě hornatým terénem Gruzie. Okresní soud přisvědčil skutkovým tvrzením žalovaného, když poukázal na výpověď svědka [jméno] [příjmení] a zejména pak výpověď svědka [jméno] [příjmení], který jel se žalovaným stejnou cestu ve svém vozidle a potvrdil, že vozidlo žalovaného bylo ve špatném technickém stavu, nebrzdilo a mělo velkou spotřebu. Věrohodnost tohoto svědka, který byl osobně přítomen na místě samém, nebyla ničím zpochybněna. K tomu okresní soud dodal, že bezdůvodným opuštěním vozidla by žalovaný nedosáhl žádného prospěchu, neboť by přišel o zbytek odměny za dílo ve výši 25 000 Kč, stejně tak poukázal na to, že pokud by vozidlo bylo

v bezvadném provozuschopném stavu, nebylo by žádného důvodu náklad překládat na jiné vozidlo, které pak doručení nákladu dokončilo (viz bod 30. odůvodnění rozsudku okresního soudu).

7. Shora uvedenou účastníky uzavřenou smlouvu okresní soud následně – vycházející z právního názoru odvolacího soudu v předchozím zrušujícím usnesení – po právní stránce hodnotil tak, že tato smlouva je absolutně neplatná ve smyslu § 39 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013 (dále „obč. zák.“), neboť obchází zákoník práce, tudíž vztah mezi účastníky nutno vypořádat dle ust. § 457 obč. zák. Bylo proto třeba ověřit, zda pracovní výkon, který žalovaný odvedl do doby, než jej ukončil, odpovídá částce 25 000 Kč, a zda je reálné, že na náklady spojené s realizací výkonu práce vynaložil částku 3 000 EUR (viz bod 31. odůvodnění rozsudku okresního soudu).

8. Stran zjištění hodnoty pracovního výkonu okresní soud vyšel ze znaleckého posudku Doc. Ing. [celé jméno znalkyně], CSc., která dospěla k závěru, že hodnota pracovního výkonu žalovaného představuje částku 12 944 Kč a výše nároku na stravné činí 11 816 Kč. Šlo o odborný odhad, neboť znalkyně neměla k dispozici tachografový kroužek, který měl předložit žalobce (šlo o příslušenství pronajatého vozidla). Závěry znalkyně byly jinak řádně, přesvědčivě vysvětleny (též při znalecké výpovědi před dožádaným soudem), proto je okresní soud považoval za relevantní skutkový podklad pro své rozhodnutí. Za této situace okresní soud konstatoval, že pokud žalovaný odvedl pracovní výkon za 24 760 Kč (12 944 + 11 816 Kč), přičemž od žalobce (jeho právní předchůdkyně) přijal plnění v částce 25 000 Kč, je žaloba v této části důvodná jen co do částky 240,33 Kč, neboť nárok žalobce co do částky 24 760 Kč zanikl započtením.

9. Pokud jde o nárok na vrácení 3 000 EUR (záloha na náklady spojené s cestou), okresní soud vyšel z žalovaným předložených dokladů o provedených platbách. Jednalo se o, 9 180 [příjmení] (v přepočtu 34 EUR) Daps Hungaria Kft ze dne [datum], 17,18 EUR Národní dálničná společnost – prechod [příjmení] z [datum], 48 EUR Maďarsko Vineta Spedicia, 3 375 [příjmení] (v přepočtu 14 EUR) Transport KFT z [datum], 200 EUR Lastik Continental z [datum] (pneumatika), 460,65 EUR [příjmení] [jméno] 400lt nafta, 1 760 EUR nafta Rumunsko, 3 375 [příjmení] z [datum] (v přepočtu 11,76 EUR), dále výdaje v korunách českých, a to 37 Kč [webová adresa] ze dne [datum], 1 000 Kč z [datum] [webová adresa] – předplacení mýtného, 33 Kč z [datum] doplacení mýtného, 44 Kč z [datum] doplacení mýtného, 33 Kč z [datum] mýtné, 4 005 Kč z [datum] Benzina, v přepočtu 214,40 EUR“. Dle okresního soudu tak žalovaný utratil v souvislosti s provedeným pracovním výkonem za pohonné hmoty, mýtné, pneumatiku a další související platby celkem 2 759,99 EUR (v přepočtu). Pokud pak převzal 3 000 EUR, shledal okresní soud v této části žalobu důvodnou co do částky 240,01 EUR.

10. Okresní soud dále poznamenal, že tvrzení žalovaného o předání 700 EUR J. [příjmení] nebylo prokázáno, když tento svědek tuto skutečnost nepotvrdil, ani nebylo prokázáno, že by žalovaný tuto částku např. ponechal ve vozidle. Uvedená částka mohla žalovanému zůstat proto, že některé částky žalovanému poskytoval přímo svědek [příjmení]. [příjmení]. Dle názoru okresního soudu bylo podstatné, jakou částku žalovaný převzal a jakou prokazatelně v souvislosti s jízdou utratil. Rozdíl mezi těmito částkami činí 240,01 EUR, a proto tyto prostředky je žalovaný povinen žalobci vrátit. Stran zpochybnovanému nákupu paliva (jeho neodpovídajícího množství) okresní soud odkázal především na výpověď svědka [příjmení]. [příjmení]. Z této výpovědi mimo jiné vyplynulo, že vozidlo řízené žalovaným bylo ve špatném technickém stavu, mělo velkou spotřebu, nebrzdilo, vyskytovaly se další poruchy, které činily jízdu nebezpečnou. Dle provedených důkazů však právní předchůdkyně žalobce nezajistila opravu, neposlala na ni peníze, naopak požadovala po žalovaném, aby pokračoval v jízdě za stávajícího stavu vozidla.

11. Z výše uvedených důvodů okresní soud žalobě co do částek 240,33 Kč a 240,01 EUR s příslušenstvím vyhověl, ve zbývajícím rozsahu žalobu zamítl. K nákladovému výroku mezi účastníky okresní soud uvedl, že žalovaný byl v řízení převážně úspěšný, náhradu nákladů však

nepožadoval, tudíž žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Okresní soud dále rozhodl o odměně za zastoupení žalovaného advokátem JUDr. V. [příjmení], který byl žalovanému v řízení ustanoven. Výrok o nákladech řízení státní soud odůvodnil zásadami ust. § 148 odst. 1 občanského soudního řádu.

12. Proti tomuto rozsudku, a to pouze proti výrokům II., IV., V., VII. a VIII., podal včasné odvolání žalobce. V něm namítal, že okresní soud se v řízení vedeném po kasaci prvního rozsudku a při vydání napadeného rozsudku neřídil závěry odvolacího soudu, v nichž mimo jiné zaznělo, že na žalovaném leží břemeno tvrzení a důkazní, že přijatá odměna koresponduje peněžité náhradě za provedený pracovní výkon, resp. že záloha na cestovní výdaje byla v přímé souvislosti s realizovanou přepravou zcela spotřebována. Žalovaným předložené důkazy jsou nevěrohodné, okresní soud též pominul argumenty (důkazy) žalobce. To platí zejména ohledně hodnocení výdajů žalovaného týkajících se nákupu pohonných hmot. Sám žalovaný mimo jiné uváděl, že veškeré doklady, mimo jiné stvrzenky o nákupu pohonných hmot nechal v autě, je tudíž otázkou, kde žalovaný získal jím předkládané doklady o nákupu nafty, jak se do jeho dispozice dostal doklad o platbě 1 760 EUR za nákup nafty v Rumunsku. Rozporné je i tvrzení o tankování nafty [příjmení] [příjmení] Q v množství 103,23 l na čerpací stanici Benzina Devět křížů dne [datum], když jde o vysoce jakostní naftu tankovanou do osobních vozidel vyšší třídy, nadto žalovaný neměl žádný důvod k tankování zmíněného množství na dálnici D1 (v ceně obvykle vyšší). [příjmení] 4 005 Kč pak byla soudem přepočtena na 214,40 EUR, aniž by bylo zřejmé, proč tato částka v EUR má odpovídat zmíněné částce. Rovněž doklad o nákupu pneumatiky (za 200 EUR) je nevěrohodný, když tento doklad byl předložen pouze v kopii, je napsán rukou. Chybné je rovněž posouzení dokladu vystaveného [právníká osoba] ze dne [datum] znějící na 2 380 (pravděpodobně rumunský leu), kde částka 460,65 není částkou kupní ceny za 400 l nafty v měně EUR. Tento údaj se zjevně týká daně ve výši 24 %, nikoliv ceny nafty v EUR. Pokud jde o doklady o nákupu nafty v Rumunsku u firmy ROMPETROL (viz č. l. 27 a č. l. 27p spisu), pak ani tyto doklady nejsou věrohodné. Není zřejmé, proč by měl žalovaný nakupovat naftu bez řádného vystavení dokladu od firmy ROMPETROL, která patří k největším prodejcům paliv v Rumunsku. Navíc žalovaný nevysvětlil, proč ostatní doklady má zachovány alespoň v kopii a právě doklad na nákup největší položky nafty nemá v kopii a disponuje pouze rukou psanou poznámkou o nákupu. Okresní soud se dále nevypořádal s tím, že objem nádrží na pohonné hmoty ani neumožňoval, aby se do nádrží vešlo žalovaným tvrzené množství pohonných hmot (viz technické údaje příslušného tahače s objemem palivových nádrží 1 400 l, plynoucí z dokladů č. l. 139-140 spisu, které okresní soud nehodnotil). Doklad o nákupu nafty za 1 760 EUR byl tak zjevně zfalšován. Odvolatel dále poukázal na to, že žalovaný předložil dva doklady na nákup nafty v Rumunsku (na 400 l a dále za 1 760 EUR), což odporuje tomu, co uvedl o nákupu nafty svědek [příjmení], který hovořil o tankování v městě Nadlac (Rumunsko) a v městě Ruse (Bulharsko). Okresní soud též v neprospěch žalovaného nehodnotil jeho vlastní opakující se tvrzení o tom, že mu ze zálohy zbylo 700 EUR, které předal svědkovi [příjmení], což jmenovaný svědek zcela popřel. Okresní soud se dále nevypořádal s námitkami odvolatele ke znaleckému posudku Doc. Ing. [celé jméno znalkyně], CSc., kde jí uváděný výpočet byl pouhým odhadem, neboť znalkyně neměla k dispozici konkrétní doklady k výkonu práce žalovaného. Byl to přitom žalovaný, který měl provést vyúčtování cesty, předložit řádné doklady k nákladům na cestu i k vlastnímu průběhu cesty, tj. záznamy o provozu vozidla ve formě tachografových koleček. Sám žalovaný proto znemožnil, že nebylo možné přesně vymezit rozsah jeho činnosti v jednotlivých dnech a hodinách. Skutková zjištění okresního soudu o tom, že žalovaným odvedený pracovní výkon pokrýval téměř 25 000 Kč, resp. o tom, že náklady žalovaného s realizovanou přepravou dosáhly téměř 3 000 EUR (až na částky plynoucí z výroků I. a III. rozsudku okresního soudu), jsou tak chybné, neodpovídající provedeným důkazům (hodnocení důkazů dle § 132 o.s.ř.). Nesprávné skutkové závěry okresního soudu se následně promítly i do jeho nesprávných právních závěrů, zejména pokud jde o spotřebování poskytnuté zálohy na náklady související s realizací přepravy.

13. Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem okresního soudu i s jeho hodnocením důkazů. Akcentoval příčinu sporu, kdy žalobce vyslal žalovaného na zahraniční pracovní cestu s vozidlem s nadměrnou spotřebou, ve špatném technickém stavu a nedostatečně jej k cestě vybavil. Z důvodů cestovních obtíží, spojených s vadnou brzdou soustavou, žalovaný výkon práce (nebezpečnou jízdu) přerušil a vozidlo zanechal na místě. Požadavek žalobce na vrácení pracovní odměny a poskytnutou zálohu není důvodný. Náklady práce byly zjištěny znaleckým posudkem, jehož závěrem rozhodnutí okresního soudu odpovídá. Pokud jde o složenou zálohu, žalovaný zdůraznil, že žalobce k práci najal cizojazyčného zaměstnance a jeho neznalosti využil. Ten přesto pomocí písemných dokladů a svědeckých výpovědí náklady prokázal, když opětovně poukázal na stav svěřeného vozidla, na nadměrnou spotřebu, vadný brzdový systém, opotřeбенé pneu. S tímto prostředkem pak žalovaný dojel až k turecké hranici, což bez pohonných hmot, spotřebního materiálu a poplatků za užití dálniční sítě nejde. Stran shora popsaného stavu vozidla žalovaný ještě poukázal na to, že žalobce jako silnější stranu (zaměstnavatele) stíhala informační povinnost. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhoval potvrzení rozsudku okresního soudu v odvoláním napadené části.

14. V dalším průběhu odvolacího řízení (před zahájením odvolacího jednání dne [datum]) vzal žalobce odvolání zpět proti výroku II. rozsudku okresního soudu s tím, že tento výrok rozsudku okresního soudu se rozhodl akceptovat. Setrval na svých výhradách k vyúčtování zálohy na cestovní výdaje, když připustil oprávněnost nákladů žalovaného se zničenou pneumatikou, dálničními poplatky a mýtným, avšak nadále sporoval náklady s čerpáním pohonných hmot v České republice a v Rumunsku (s odkazem na doplnění odvolání z [datum]). Z výše uvedených důvodů se žalobce domáhal změny rozsudku okresního soudu v napadeném výroku IV. a vyhovění žalobě i ohledně částky 2 759,99 EUR s příslušenstvím. Současně se dožadoval náhrady nákladů za řízení před soudy obou stupňů s tím, aby náklady řízení státu nesl žalovaný.

15. Se zřetelem na žalobcovu částečné zpětvzetí odvolání odvolací soud postupoval dle § 207 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen, „o.s.ř.“) a řízení o odvolání žalobce proti výroku II. rozsudku okresního soudu zastavil.

16. Odvolací soud následně po zjištění, že odvolání bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), osobou k němu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.), je přípustné (§ 201 a § 202 o.s.ř. a contr.) a obsahuje náležitosti odvolání a způsobilé odvolací důvody (§ 205 odst. 2 písm. b/, e/ a g/ o.s.ř.), přezkoumal rozsudek okresního soudu i řízení jemu předcházející v mezích podaného odvolání (k odvolacímu přezkumu zbyl výrok IV. a závislé nákladové výroky; výroky I. až III. nabyly samostatně právní moci – srov. § 206 odst. 2 o.s.ř.) jak z pohledu odvolacích námitek, tak z důvodů v odvolání neuvedených (§ 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné pouze částečně.

17. Odvolací soud nadále vychází z toho, že mezi účastníky uzavřená smlouva o dílo z [datum] byla absolutně neplatná (srov. § 39 obč. zák., za použití přechodného ust. § 3028 odst. 3 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014, dále jen, „o.z.“), protože veškerá plnění z tohoto neplatného závazkového vztahu nutno vypořádat dle zásad o bezdůvodném obohacení (srov. § 457 a § 458 obč. zák., aplikovaných rovněž za použití shora citovaného přechodného ustanovení o.z.), jak již vyslovil v předchozím kasačním rozhodnutí (viz usnesení z 12. 12. 2018, č. j. 27 Co 283/2018-152). Okresní soud se pokyny odvolacího soudu v zásadě řídil, byť jeho zjištění ke skutkovému hodnocení smlouvy mezi účastníky v bodě 30. odůvodnění mohou vyznívat poněkud nesrozumitelně, a to v návaznosti na její právní posouzení v bodě 31. odůvodnění rozsudku.

18. Předmětem sporu (v tomto odvolacím řízení) zůstalo vypořádání žalovanému nesporně poskytnuté zálohy na cestovní výlohy ve výši 3 000 EUR, kde bylo na žalovaném, aby prokázal, že poskytnutá záloha byla spotřebována v souvislosti s realizovanou (byť nedokončenou) cestou. To se žalovanému dle názoru odvolacího soudu v převážné míře podařilo.

19. Odvolací soud vychází ve vztahu k prokázaným cestovním výdajům žalovaného ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, která jsou popsána v odůvodnění napadeného

rozsudku, včetně důkazních prostředků, o něž se opírají, byť některé z nich musel korigovat či upravit. Se zřetelem na obsah odvolání a pro úplnost odůvodnění odvolací soud akcentuje následující skutečnosti.

20. Průběh cesty žalovaného s nákladním vozem a návěsem, v rámci níž mělo dojít k přepravě zboží (ocelové sítě pro UMNIC o hmotnosti 18 t) z Německa do Kyrgyzstánu, byl z hlediska konkrétní trasy i času dostatečně skutkově vymezen v podání žalovaného z [datum] (zde možno připomenout trasu [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], Norimberk, [příjmení], Lorsch, Gernsheim, Lorsch, [příjmení], Norimberk, [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [obec], [jméno], [příjmení] (Rakousko), Nickeldorf, (Maďarsko), Győr, Tatabanya, Budapest, Kecskemét, Szeged, (Rumunsko), [příjmení], [příjmení], Sibiu, Ramicu Valcea, Pitesti, Bukurešť, (Bulharsko), Leliko Tarnovo, Gabrovo, [příjmení] [příjmení], Haskovo, Harmanli, [příjmení] [příjmení], [příjmení] [jméno], absolvovanou ve dnech 23. 4. až [datum], celkem 1 638 km). Tento průběh cesty nebyl ostatně zásadně zpochybněn, když odpovídal i zjištěním plynoucím ze svědecké výpovědi [jméno] [příjmení], který značnou část cesty se žalovaným absolvoval (svědek jel se svým nákladním vozem před žalovaným, od rakousko-maďarských hranic po bulharsko-turecké hranice). Tuto cestu tak bylo nutno konfrontovat s žalovaným tvrzenými cestovními výdaji, k nimž byly jednak předloženy písemné doklady (viz č. l. 25-31 spisu) a k nimž byly dále provedeny další důkazy, zejména svědecké výpovědi.

21. Jako zcela průkazné výdaje, spotřebované v souvislosti s realizovanou cestou, rovněž odvolací soud bez dalšího považuje náklady s karnetem TIR, dálničními poplatky, představované platbami 9 180 [příjmení] (po přepočtu 34 EUR) dne [datum], 17,18 EUR dne [datum], 48 EUR (Maďarsko, Vineta Spedicia), 3 375 [příjmení] (po přepočtu 14 EUR) dne [datum], 3 375 [příjmení] (po přepočtu 14 EUR) dne [datum] (k tomu viz doklady č. l. 25, 26 a 28 spisu), dále platby s mýtným v částkách 37 Kč, 1 000 Kč, 33 Kč, 44 Kč, 33 Kč (viz doklady č. l. 30-31 spisu) či s pořízením nabíječky telefonu za 179 Kč (doklad č. l. 29 spisu), kteréžto platby v korunách českých činily po přepočtu (po zaokrouhlení) 53 EUR. Výše uvedené náklady tak v souhrnu činily 180 EUR (po zaokrouhlení). K tomu lze dodat, že odvolací soud vycházel z žalovaným uváděného kurzu 1 EUR/24, 865 Kč, který žalobce nezpochybňoval, stejně jako žalovaným provedený přepočet na eura v případě plateb v maďarské a rumunské měně, s níže uvedenou výhradou týkající se platby za naftu v Nadlacu.

22. Shora uvedené náklady byl žalobce ostatně ochoten akceptovat, což platí i ve vztahu k nákladu se zničenou pneumatikou (Lstik Continental) z [datum] za 200 EUR (doklad č. l. 27 spisu), který byl jednoznačně potvrzen výpovědí svědka [příjmení]. Jančoviče. Okresní soud v této souvislosti sice zmiňuje, že peníze na pneumatiku poskytl žalovanému jmenovaný svědek, nicméně výpověď tohoto svědka k této záležitosti není zcela jasná (viz č. l. 269 spisu, kde svědek mimo jiné říká, že žalovaný platil za roztrhnutou pneumatiku), nic takového nevyplývá ani z tvrzení žalovaného. Odvolací soud má proto za to, že i tento náklad byl žalovaným prokázán, spotřebován v souvislosti s realizovanou cestou.

23. [příjmení] účastníků se tak v podstatě omezil na výdaje žalovaného s čerpáním pohonných hmot (nafty). Za doklad, který prokazuje čerpání nafty v souvislosti s uskutečněnou cestou, rovněž odvolací soud považuje jak doklad na částku 4 005 Kč (po přepočtu 161 EUR) z [datum] u čerpací stanice Benzina na D1, U Devíti křížů (viz č. l. 29 spisu), odpovídající 103,23 l nafty [příjmení] [příjmení] Q, tak doklad na částku 2 380 [jméno] (rumunský leu) z [datum] u ROMPETROL – [příjmení] [jméno], Nadlac (č. l. 27 spisu), po přepočtu 482,91 EUR (viz podání žalovaného z [datum], č. l. 253p spisu), kdy žalovaný natankoval 400 l nafty. Výhrady žalobce k těmto dokladům odvolací soud nesdílí. Odvolací soud v případě dokladu o čerpání nafty v České republice musí přisvědčit tomu, že jde o naftu používanou u vznětových motorů, že ani z hlediska množství čerpaného paliva a jeho případně vyšší ceny není žádný důvod k tomu, aby tento náklad nebyl zohledněn v cestovních nákladech. Pokud jde o čerpání nafty v Rumunsku (Nadlac), možno

odkázat na cenu tohoto nákupu shora s tím, že údaj 460,65 skutečně neodpovídal EUR, ale šlo o daň z přidané hodnoty (TOTAL TVA A 24 %) v rumunské měně (leu).

24. Je skutečností, že zásadní výhrady žalobce se týkaly dokladu o nákupu nafty v Rumunsku za 1 760 EUR (viz doklad č. l. 27p spisu). Šlo zjevně o rukou psaný doklad, dle skutkových tvrzení žalovaného měl originální doklad zůstat v autě (viz vyjádření žalovaného č. l. 68 spisu, též vyjádření žalovaného při jednání odvolacího soudu dne [datum]). Odvolací soud musí dát za pravdu žalobci, že tvrzení žalovaného, včetně zmíněného dokladu na č. l. 27p spisu jsou nevěrohodná, odporují též tomu, že žalovaný by stěží mohl natankovat palivo odpovídající 1 600 l nafty, když dle technických parametrů tahače mají palivové nádrže (na pravé a levé straně) objem 1 400 dm<sup>3</sup> (viz doklady č. l. 139-140 spisu). Verze, že by snad k dopravě použité vozidlo bylo upravováno, mělo zvětšeno palivové nádrže, nebyla ničím prokázána. Navzdory výše uvedenému je třeba otázku nákupu dalšího paliva (vedle nákupu na D1, U Devíti křížů a v Nadlacu v Rumunsku) posuzovat z hlediska dalších v řízení provedených důkazů, zejména výpovědi svědka [příjmení]. [příjmení], který žalovaného doprovázel na cestě a měl tak bezprostřední poznatky k této cestě, byť nutno uznat, že nebyly vždy zcela konkrétní. Z výpovědi jmenovaného svědka vyšly najevo poznatky nejen ke špatnému technickému stavu vozidla žalovaného, zejména k vadnému brzdnému systému (což nakonec vedlo k přerušení, resp. ukončení cesty žalovaného v blízkosti bulharsko-tureckých hranic), ke zničené pneumatice u vozidla žalovaného, k nadměrné spotřebě paliva (svědek odhadl spotřebu na 45 až 50 l, k té se jako profesionální řidič nákladních aut jistě mohl relevantně vyjádřit), ale i k čerpání pohonných hmot, které svědek potvrdil v Nadlacu (Rumunsko) a dále v Ruse (toto město se nachází sice již v Bulharsku, avšak na rumunsko-bulharské hranici (Giurgiu – Ruse je hraniční přechod), lze proto připustit, že se žalovaný nepřesně vyjádřil, pokud uváděl další tankování v Rumunsku), kde mluvil o dotankování (u sebe i u žalovaného) do plna (to se zřetelem na drahou naftu v Turecku), bez toho, že by znal konkrétní množství paliva natankovaného žalovaným (viz výpověď svědka [příjmení] č. l. 266-269 spisu, jejíž věrohodnost nebyla v zásadě ničím zpochybněna, neučinil tak ani žalobce).

25. Výše uvedené poznatky plynoucí z výpovědi svědka [příjmení], zejména zjevně vysokou spotřebu vozidla žalovaného a tankování v Rumunsku a Bulharsku nelze dle názoru odvolacího soudu pominout. Je jistě pravdou, že by měl žalovaný disponovat přesnými a hodnověrnými doklady k nákupu pohonných hmot, nicméně by bylo nepřiměřeně tvrdé, pokud by byl hodnocen pouze nevěrohodný listinný důkaz (č. l. 27p spisu) a nebylo přihlédnuto k dalším skutečnostem, jež popsal svědek [příjmení]. Z provedeného dokazování lze tak dovodit, že žalovaný vynaložil na cestě další náklad na nákup nafty v Ruse, byť tento nákup, výši platby za naftu, již nelze zřejmě doložit. Za této situace bylo namíste využít úvahy soudu dle § 136 o.s.ř., založené na kvantitativním posouzení všech základních souvislostí případu. K tomu je třeba uvést následující.

26. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uváděl, že v nádrži bylo při započítání cesty 400 l nafty, že za pohonné hmoty na cestě utratil 1 900 EUR (viz podání žalovaného č. l. 68 spisu). Žalovaný dále opakovaně uváděl, že mu z poskytnuté zálohy na cestovní výlohy zbyla částka 700 EUR. Stran toho lze opětovně poukázat na vyjádření žalovaného k žalobě, účastnickou výpověď žalovaného (viz protokol o jednání okresního soudu č. l. 73 spisu), vyjádření žalovaného před odvolacím soudem dne [datum] (č. l. 142 spisu) či na vyjádření žalovaného z [datum] (č. l. 175-178 spisu). Žalovaný přitom neprokázal, že tuto částku předal svědkovi [příjmení], že by se tyto peníze následně dostaly do dispozice žalobce (jeho právní předchůdkyně). V tom byl zajedno i okresní soud, byť tuto skutečnost nakonec nehodnotil v neprospěch žalovaného (viz odůvodnění shora), což však odvolací soud nesdílí.

27. Z výše učiněných zjištění je zřejmé, že nákup nafty je bezpochyby doložen co do částky 644 EUR (161 EUR v České republice, 483 EUR v Rumunsku). Rozdíl mezi žalovaným původně uváděnou útratou za pohonné hmoty v částce 1 900 EUR a částkou 644 EUR činí 1 256 EUR. Na tuto částku žádný relevantní důkaz není (nelze ho zřejmě dohledat), nicméně v kontextu délky absolvované cesty, technického stavu vozidla s nadměrnou spotřebou, lze důvodně předpokládat,



že další nákup paliva do plných nádrží za 1 256 EUR (tedy v množství, u něhož nebylo lze vyloučit, že by se nevešlo do nádrží) byl zcela pravděpodobný, reálný. To platí i se zřetelem na další předpokládanou cestu do Kyrgyzstánu, kdy byla potřeba se vyhnout nákupu dražší nafty v Turecku. Zjištění o dalším výdaji žalovaného s nákupem nafty podle názoru odvolacího soudu tak odpovídá zjištěným skutkovým podkladům, je jisté ve prospěch žalovaného, kdy odvolací soud přihlédl k tomu, že byl v kvazi zaměstnaneckém vztahu nepochybně slabší stranou.

28. Shora podaný výklad lze shrnout tak, že výsledky dokazování (též s využitím úvahy dle § 136 o.s.ř. ve vztahu k části výdajů s pohonnými hmotami) umožňují učinit závěr, že z poskytnuté zálohy bylo spotřebováno celkem 2 280 EUR (viz součet částek 180, 200, 161, 483 a 1 256 EUR). Tento údaj je ostatně víceméně v relaci s tvrzením žalovaného o tom, že mu zbylo 700 EUR. Za této situace je zřejmé, že žalobní požadavek na vrácení poskytnuté zálohy (z hmotněprávního hlediska odpovídající ust. § 457 a § 458 obč. zák.) byl důvodný pouze co do částky 720 EUR, neboť v tomto rozsahu zde nebyl průkaz toho, že by tato částka byla spotřebována v souvislosti s realizovanou cestou. Pokud bylo žalobci přisouzeno výrokem III. rozsudku okresního soudu již 240,01 EUR, zbývá k doplacení 479,99 EUR, a to včetně zákonných úroků z prodlení (§ 517 odst. 2 obč. zák.). Nárok žalobce byl posouzen jako nárok na vydání bezdůvodného obohacení, u něhož doba plnění nebyla dohodnuta ani určena právním předpisem, tudíž se žalovaný mohl ocitnout v prodlení až po výzvě ve smyslu § 563 obč. zák. Protože v daném řízení nebylo prokázáno doručení předžalobní výzvy z [datum], bylo nutno považovat za kvalifikovanou výzvu k plnění až doručení žaloby žalovanému, k čemuž dle obsahu spisu došlo [datum]. V tomto případě splatnost bezdůvodného obohacení nastala první den po doručení žaloby žalovanému ([datum]), tudíž žalovaný se dostal do prodlení od [datum]. K tomuto dni činil zákonný úrok z prodlení 8,05 % ročně (viz § 517 odst. 2 obč. zák. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.).

29. Z výše uvedených důvodů krajský soud změnil rozsudek okresního soudu ve výroku IV. pouze tak, že žalovanému uložil zaplatit žalobci dalších 479,99 EUR spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od [datum] do zaplacení (§ 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.). Ve zbývajících částech pak odvolací soud zamítavý výrok IV. rozsudku okresního soudu jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

30. V návaznosti na částečnou změnu rozsudku okresního soudu odvolací soud rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky a o nákladech řízení státu (§ 224 odst. 2 o.s.ř.).

31. Žalovaný měl ve věci převážný úspěch, náležela by mu proto dle § 142 odst. 2 o.s.ř. poměrná část nákladů řízení proti žalobci, který měl ve věci převážný neúspěch. Žalovaný však náhradu nákladů prvoinstančního řízení nepožadoval, tudíž odvolací soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů za řízení před okresním soudem. Protože stejná situace nastala i v odvolacím řízení, odvolací soud stejným způsobem rozhodl i o nákladech za řízení před odvolacím soudem.

32. V řízení před okresním soudem dále vznikly státu jednak náklady s dokazováním představované zálohou nekrytým znalečným za znalecký posudek Doc. Ing. [příjmení] [příjmení], CSc., a její znaleckou výpověď v částce 6 700 Kč (4 900 Kč + 1 800 Kč), o nichž je třeba rozhodnout dle zásad ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., tj. dle výsledku řízení, kterým se rozumí úspěch účastníků ve věci. Dále státu vznikly náklady s advokátním zastoupením žalovaného, kterému byl ustanoven advokát JUDr. [příjmení] [příjmení], o jehož odměně a náhradě hotových výdajů za řízení před okresním soudem v částce 22 752 Kč bylo již rozhodnuto výrokem VI. rozsudku okresního soudu (odvoláním nenapadeným). V případě těchto nákladů státu bylo třeba rozhodnout dle § 142 ve spojení s § 149 odst. 2 o.s.ř. V daném případě je zřejmé, že žalobci přisouzeným částkám 240,33 Kč a 720 EUR (po přepočtu 17 773,20 Kč; vycházeno z kurzu ČNB ke dni vyhlášení tohoto rozhodnutí 1 EUR/24, 685 Kč), odpovídá úspěch 18 % (po zaokrouhlení), čemuž koresponduje neúspěch žalobce, resp. úspěch žalovaného ve výši 82 %. Za této situace je žalobce povinen nahradit státu 82 % nákladů řízení s dokazováním, tj. náklady v částce 5 494 Kč, když žalovanému,

který byl osvobozen od soudních poplatků, nebylo lze uložit (co do 18 % nákladů s dokazováním) žádnou náhradovou povinnost vůči státu. V případě nákladů s advokátním zastoupením žalovaného nutno vyjít z toho, že žalovanému nebyly přiznány náklady prvoinstančního řízení jen proto, že tyto nepožadoval, nicméně měl ve věci převážný úspěch (82 %), tudíž by mu jinak vzniklo právo na náhradu poměrné části nákladů. V projednávané věci je proto třeba vycházet z míry úspěchu žalovaného zastoupeného ustanoveným advokátem stanovené dle § 142 odst. 2 o.s.ř., což znamená, že na žalobce připadá povinnost nahradit státu 64 % nákladů se zastoupením žalovaného (82 % - 18 %), tj. částku 14 561,30 Kč. Z těchto důvodů krajský soud rozhodl o nákladech řízení státu za řízení před okresním soudem, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozsudku. Tyto náklady řízení jsou splatné v zákonné třídní lhůtě (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

33. Odvolací soud dále rozhodl o odměně a hotových výdajů žalovanému ustanoveného právního zástupce JUDr. [jméno] [příjmení] v odvolacím řízení, kdy jmenovanému advokátovi dle obsahu spisu přiznal odměnu za jeden úkon právní služby (sepis vyjádření k odvolání) ve výši 4 820 Kč (z punkta 92 890 Kč odpovídající součtu částek 24 759,67 Kč a 2 759,99 EUR), dále odměnu za jeden úkon právní služby ve výši 3 860 Kč (z punkta 68 130 Kč odpovídající částce 2 759,99 EUR) dle § 7 bod 5., § 8 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. g/, k/ vyhl. č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a dvě paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. celkem 9 280 Kč. Odměna a hotové výdaje ve shora uvedené výši budou právnímu zástupci žalovaného vyplaceny z prostředků Okresního soudu v Chrudimi.

34. O nákladech státu v odvolacím řízení, jež jsou spojeny s (budoucí) výplatou odměny a náhrady hotových výdajů JUDr. V. [příjmení] v částce 9 280 Kč odvolací soud rozhodl dle zavinění na částečném zastavení odvolacího řízení, resp. dle poměru úspěchu a neúspěchu účastníků podle § 146 odst. 2 věty první a § 142 odst. 2 ve spojení s § 149 odst. 2 o.s.ř. Žalobce svým částečným zpětvzetím odvolání zavinil částečné zastavení odvolacího řízení, stejně tak neměl v převážně míře úspěch ve věci. Žalobci bylo přiznáno plnění v částce 479,99 EUR (po přepočtu 11 849 Kč), tudíž se zřetelem na předmět řízení v odvolacím řízení představovaný částkami 24 759,67 Kč a 2 759,99 EUR (po přepočtu 68 130 Kč), tj. celkovou částkou 92 890 Kč, měl úspěch pouze ve výši 13 % (po zaokrouhlení), čemuž koresponduje neúspěch žalobce, resp. úspěch žalovaného ve výši 87 %. Po zohlednění úspěchu a neúspěchu proto žalobce stíhá povinnost nahradit státu 74 % nákladů spojených se zastoupením žalovaného v odvolacím řízení, tj. 6 867,20 Kč. Z těchto důvodů krajský soud rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Chrudimi náhradu nákladů odvolacího řízení ve shora uvedené výši, s tím, že tyto náklady jsou opět splatné v zákonné třídní lhůtě (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

#### Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v § 237 a § 238 o.s.ř. podat dovolání do 2 měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení. Dovolání se podává u Okresního soudu v Chrudimi O přípustnosti dovolání a o dovolání samém rozhoduje Nejvyšší soud (§ 239 o.s.ř.).

Pardubice 22. června 2022

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.  
předseda senátu